

Olsztyn, dnia 29 grudnia 2020 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
FK-V.431.19.2020**

**Zarząd Stowarzyszenia
na Rzecz Chorych z Chorobą Nowotworową
„Promyk”**

**11-500 Giżycko
ul. Pionierska 11**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W związku z kontrolą problemową w zakresie gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego prowadzących konta indywidualne na rzecz beneficjentów (tzw. subkonta) za 2019 rok, w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.), przeprowadzoną w okresie od 8 października do 8 grudnia 2020 r. z przerwą od 19 października do 29 listopada 2020 r. w Stowarzyszeniu na Rzecz Chorych z Chorobą Nowotworową „Promyk” (dalej Stowarzyszenie), przez pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 9 grudnia 2020 r., przekazuję treść wystąpienia pokontrolnego.

Działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym zakresie ocenia się

pozytywnie z uchybieniami.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia:

- W Stowarzyszeniu obowiązuje dokumentacja opisująca politykę rachunkowości, która zawiera obligatoryjne elementy wskazane w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.).
- Na potrzeby ewidencjonowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wyodrębniono konto księgowo 750-02 *Przychody finansowe z 1% podatku*.
- Środki pochodzące z 1% otrzymane w 2019 roku za rok 2018 wyniosły **149 113,48 zł**. Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Stowarzyszenie przeznaczało wszystkie ww. środki pochodzące z odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na realizację celów działalności pożytku publicznego, tj. na:

- opłacenie wynagrodzenia i pochodnych od wynagrodzeń dla informatyka zatrudnionego w Stowarzyszeniu w 2019 i 2020 roku oraz 2 opiekunów medycznych w 2020 r.,
- zakup artykułów aptekarskich, sprzętu medycznego m.in.: wózków inwalidzkich i krzesła toaletowego,
- zakup materiałów biurowych,
- zakup 2 zestawów komputerowych na potrzeby funkcjonowania Stowarzyszenia,
- dofinansowanie kosztów eksploatacji, opłat za lokal w Giżycku, w którym znajduje się siedziba Stowarzyszenia,
- dofinansowanie opłat za najem lokalu w Węgorzewie, w którym znajduje się filia Stowarzyszenia,
- pomoc finansową dla podopiecznych Stowarzyszenia, na zakup leków i leczenie.
- Udzielenie pomocy finansowej, bądź przekazanie środków pieniężnych podopiecznym, którzy zostali przez podatników wskazani w celu szczegółowym, było realizowane na podstawie Uchwał Zarządu Stowarzyszenia. Osoby ubiegające się o udzielenie pomocy finansowej składali wnioski, do których dołączona była dokumentacja potwierdzająca sytuację życiową oraz dowody księgowe (faktury, rachunki) dotyczące poniesionych przez wnioskujących wydatków.
- W Stowarzyszeniu sporządzono i terminowo zamieszczono na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz stronie internetowej Stowarzyszenia roczne sprawozdanie merytoryczne oraz roczne sprawozdanie finansowe za 2019 rok, stosownie do art. 23 ust. 2a i ust. 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz terminu określonego w § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020 (Dz.U. z 2020, poz. 906).
- Stowarzyszenie w kontrolowanym okresie nie gromadziło w imieniu innych organizacji środków pochodzących z 1% podatku ani nie przekazywało środków otrzymywanych z odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych innym organizacjom, co było zgodne z art. 27aa ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Stowarzyszenie w okresie poddanym kontroli nie finansowało ze środków pochodzących z 1%, promocji polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.
- Wszystkie dokumenty, na podstawie których dokonywano zapłaty za realizację zadań statutowych ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. zawierały:
 - informację o sprawdzeniu dokumentu pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, podpisy osób upoważnionych do powyższych czynności oraz podpis osoby zatwierdzającej wydatek,
 - informację o dacie zapłaty,
 - wskazanie źródła finansowania.
- Środki pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie poddanym kontroli wydatkowane były w sposób terminowy, tj. w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, co było zgodne z art. 34 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zw. z art. 44. ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.).

W toku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na ujmowaniu na wyodrębnionych w ewidencji księgowej kontaktach analitycznych do kont: 401 *Zużycie*

materiałów i energii; 402 Usługi obce; 404 Wynagrodzenia; 405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, zarówno wydatków dokonywanych ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i wydatków finansowanych z innych źródeł, np. z darowizn.

W okresie kontrolowanym, tj.:

- od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku łączna wysokość zaksięgowanych na ww. kontach wydatków, zarówno sfinansowanych z 1%, jak też z innych źródeł wynosiła **110 840,17 zł**, w tym:
 - 77 265,08 zł dotyczyło wydatków ze środków pochodzących z 1%;
 - 33 575,09 zł wydatków sfinansowanych z innych źródeł, co stanowiło **30,29%** łącznej kwoty zaksięgowanych wydatków;
- od 1 stycznia do 31 kwietnia 2020 roku łączna wysokość zaksięgowanych na ww. kontach wydatków, zarówno sfinansowanych z 1%, jak też z innych źródeł wynosiła **54 566,80 zł**, w tym:
 - 47 628,93 zł dotyczyło wydatków ze środków pochodzących z 1%;
 - 6 937,87 zł wydatków sfinansowanych z innych źródeł, co stanowiło **12,71%** łącznej kwoty zaksięgowanych wydatków.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 27 ust. 2c ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Prezes Stowarzyszenia (osoba odpowiedzialna) cyt.: *„Stowarzyszenie na Rzecz Chorych z Chorobą Nowotworową „Promyk” w Giżycku przy ul. Pionierskiej 11 oświadcza, iż na kontach księgowych kosztowych (401, 402, 404, 405) były księgowane wydatki z 1% podatku jak również z darowizn. Równolegle prowadzona była analiza wydatków z 1% podatku przy pomocy arkusza kalkulacyjnego Excel, która dawała możliwość ustalenia na bieżąco stanu finansów i była pomocna w planowaniu wydatków z dużym wyprzedzeniem. Dodatkowo dokumenty finansowe związane z wydatkami z 1% podatku były opatrzone stemplem „Sfinansowano z 1% podatku”. Stowarzyszenie planuje w 2021 zakupić nowy program finansowo-księgowy i wprowadzić rozbudowaną analitykę, która pozwoli rozgranaczyć wydatki.”*

Powyższe skutkowało brakiem przejrzystości w zakresie wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Jednakże, jak ustalono w toku kontroli, przyjęty sposób ewidencjonowania wydatków, nie miał wpływu na prawidłowość i celowość wydatków ponoszonych w ramach działalności pożytku publicznego.

Do treści protokołu (podpisanego w dniu 9 grudnia 2020 r.) nie zostały wniesione w terminie 14 dni od dnia jego podpisania wyjaśnienia bądź zastrzeżenia.

Przedstawiając powyższe uwagi i wnioski, zalecam podjęcie skutecznych działań zmierzających do usunięcia ujawnionych uchybień, poprzez wyodrębnienie stosownych kont księgowych, na których ewidencjonowane będą wyłącznie wydatki realizowane ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Jednocześnie, na podstawie art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/